

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/58/2021
Identifikačné číslo spisu: 6314206323
Dátum vydania rozhodnutia: 14.06.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:6314206323.5

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a členiek senátu JUDr. Jany Hullovej a JUDr. Ivany Izakovičovej v spore žalobcu K consult, s.r.o., so sídlom Komenského 14A, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 056 600, právne zast. Lion Law Partners s.r.o., Komenského 14A, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 862 461, proti žalovanej Beate Janštovej, s miestom podnikania Pestovateľská 19, 977 01 Brezno, IČO: 37 893 751, právne zastúpený advokátom JUDr. Ľubomírom Hlbočanom, so sídlom Vajnorská 20, 831 03 Bratislava, v konaní o zaplatenie 104.300,76 eur s prísl., o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 43Cob/106/2019-948 zo dňa 20. februára 2020, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a.

II. Žalovaná má proti žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100%.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Brezno ako súd prvej inštancie rozsudkom č. k. 7Cb/118/2014-857 zo dňa 25. júla 2019 žalobu zamietol a priznal žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca si žalobným návrhom uplatnil voči žalovanej nárok na zaplatenie žalovanej sumy 104.300,76 eur spolu s príslušenstvom z titulu zaplatenia navyše prác, ktoré právny predchodca žalobcu mal vykonať pre žalovanú na základe Zmluvy o dielo č. 05/09/R, pričom predmetom zhotovenia diela bola „Súkromná farma-rekonštrukcia objektu na chov hovädzieho dobytku, ošipáreň, hnojisko, žumpa a spevnené plochy“. Ďalej uviedol, že právny predchodca žalobcu obchodná spoločnosť T & T staving, a.s. v reštrukturalizácii, so sídlom Vranovská 6, Bratislava, IČO: 36 037 532, ako zhotoviteľ, uzatvorila dňa 20. marca 2009 uvedenú zmluvu so žalovanou, ako objednávateľkou. Žalobca v návrhu uviedol, že okrem prác, ktoré boli zazmluvnené podľa Zmluvy o dielo, právny predchodca žalobcu vykonal pre žalovanú navyše práce oproti dohodnutému rozsahu prác podľa Zmluvy o dielo, pričom hodnota týchto prác predstavovala sumu spolu s DPH 104.300,75 eur, bez DPH 86.917,30 eur.

3. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že žalobca opieral svoj nárok voči žalovanej z titulu nadobudnutia postúpenej pohľadávky, ktorú nadobudol od správcu konkurznej podstaty spoločnosti T & T staving, a.s. "v reštrukturalizácii", ktorý bol zhotoviteľom diela pre žalovanú. Žalobca si uplatnil nárok voči žalovanej, a to z titulu navyše vykonaných prác, ktoré mal pre žalovanú vykonať právny predchodca žalobcu spoločnosť T & T staving, a.s., v čase postúpenia pohľadávky v reštrukturalizácii.

4. Súd prvej inštancie konštatoval, že podstatnou náležitosťou Zmluvy o postúpení pohľadávky je identifikácia pohľadávky. V Zmluve o postúpení pohľadávky, ktorú predložil žalobca absentuje identifikácia pohľadávky. Výška pohľadávky je uvedená v Prílohe k Zmluve o postúpení pohľadávky. Z tejto Zmluvy ale nie je zrejmé, na základe čoho pohľadávka vznikla, kedy a na základe akej právnej skutočnosti, a nie je z nej zrejmé, či pohľadávku postupca vymáhal od dlžníka.

5. Súd sa zaoberal nielen formálnou stránkou, teda splnením zákonných náležitostí, ktoré predpokladá ust. § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka pre zmluvu o postúpení pohľadávky, ale zaoberal sa aj samotnou skutočnosťou, či pohľadávka, ktorá mala jestvovať v čase jej postúpenia, skutočne jestvovala. Žalobca tvrdil, že pohľadávka jestvovala, a to vo výške 104.300,76 eur s DPH a nejestvovala v takej výške, aká je uvedená vo faktúre č. 20090177, ktorú predložil právny zástupca žalovanej. Žalobca tvrdil, že jeho právny predchodca faktúru vystavil na pokyn M. M., teda išlo o fiktívne doklady a práce navyše podľa tejto faktúry vykonané neboli a neboli ani zaplatené. Súd sa teda zaoberal takýmto rozporným tvrdením oboch účastníkov, keď žalovaná tvrdila, že práce podľa tejto faktúry č. 20090177 vykonané boli, a boli dokonca aj zaplatené, ale žalobca tvrdil, odvolávajúci sa na výpovede svedkov, že tieto práce v takomto rozsahu ako boli vyúčtované, vykonané neboli, boli vykonané v inom rozsahu (t.j. 104.300,76 eur s DPH), a v tom inom rozsahu zaplatené neboli. Ako dôkaz o tom, že tie práce v rozsahu 104.300,76 eur s DPH vykonané boli žalobca súdu ale nepredložil žiaden dôkaz. Ten dôkaz, ktorý uviedol v žalobnom návrhu, teda zápis z kontrolného dňa z 9. apríla 2010 o tejto skutočnosti nesvedčí.

6. Súd prvej inštancie v odôvodnení ďalej uviedol, že žalovaná predložila v konaní faktúru, ktorou jej právny predchodca žalobcu T & T staving, a.s. vyúčtoval navyše vykonané práce v rozsahu, ktorý podložila krycím listom rozpočtu a príjmovými a výdavkovými pokladničnými dokladmi o tom, že túto sumu, ktorá bola vyúčtovaná faktúrou č. 20090177 právnenému predchodcovi žalobcu aj zaplatila. Faktúra, krycí list rozpočtu, aj príjmové a výdavkové pokladničné doklady sú opatrené pečiatkou a podpisom spoločnosti T & T staving, a.s. ako zhotoviteľa a ako vyplynulo zo znaleckého posudku doc. Ing. M. O., PhD. tieto doklady boli v účtovníctve žalovanej riadne zaúčtované. Doklady, príjmový pokladničný doklad a faktúra, sú vystavené v záhlaví s názvom obchodnej spoločnosti T & T staving, a.s., podpísané sú osobami, ktoré boli oprávnené podpisovať tieto účtovné dokumenty, preto súd tvrdeniu žalobcu prostredníctvom svedkov Ing. W. C. a Ing. L. R., že ide o fiktívne doklady neuveril.. Z výpovedí týchto svedkov vyplynulo, že samotný zhotoviteľ práce, ktoré vyúčtoval nevykonal, a ani ich nedostal zaplatené. Pokiaľ obe tieto osoby tvrdili, že doklady, ktoré predložila žalovaná o tom, že práce navyše oproti Zmluve o dielo vykonané boli a boli aj zaplatené, sú fiktívne, a že tieto doklady vyhotovili na základe pokynu splnomocneného zástupcu žalovanej, súd im neuveril, pretože pokiaľ by súd uznal takýto útok žalobcu, že ide o fiktívne vystavené doklady, ktoré ale vystavil sám zhotoviteľ, t.j. právny predchodca žalobcu, aj v budúcnosti by bolo možné, aby ktokoľvek kto vystaví účtovné doklady, spochybnil svoje vlastné úkony odvolávaním sa na nejakú tretiu osobu, pričom by dôveryhodnosť účtovných dokladov znížil, ale zároveň akceptáciou takejto argumentácie by súd pripustil chaos do hodnotenia dôkazov, pretože podľa názoru súdu, samotný účtovný doklad, ktorý bol riadne zaevidovaný v účtovníctve a skontrolovaný audítorom (vid' znalecký posudok), má podľa názoru súdu, vyššiu dôkaznú silu, ako výpoveď svedkov Ing. W. C., aj Ing. L. R., ktorí sú zodpovední za správnosť a zákonnosť vedenia účtovníctva v zmysle § 35 Obchodného zákonníka.

7. Preto súd neuveril tvrdeniu týchto svedkov a mal za to, že faktúru, ktorú svedkyňa Ing. L. R. vystavila a jej podriadené pracovníčky potvrdili, že táto faktúra bola zaplatená, nie je fiktívna, a peniaze boli prijaté do majetku akciovej spoločnosti T & T staving. Z uvedeného vyplynulo, že v čase, keď bola postúpená pohľadávka správcou konkurznej podstaty úpadcu žalobcovi (3. septembra 2012), táto

pohľadávka nejestvovala, pretože podľa predložených dokladov bola zaplatená (dňa 9. decembra 2009 a 10. januára 2010).

8. Pokiaľ teda žalobca preukazoval svoju aktívnu legitímáciu v konaní Zmluvou o postúpení pohľadávky, ktorou mal nadobudnúť pohľadávku voči žalovanej, súd z vykonaného dokazovania vyhodnotil dôkaznú situáciu tak, že v čase postúpenia pohľadávky pohľadávka spoločnosti T & T staving, a.s. "v reštrukturalizácii" voči žalovanej z titulu vykonania navyše prác na stavbe "Súkromná farma Beata Janštová" podľa Zmluvy o dielo č. 05/09/R nejestvovala, pretože zanikla zaplatením, preto návrh žalobcu v celom rozsahu zamietol.

9. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanej, ktorá bola v konaní úspešná, priznal nárok na náhradu trov konania voči neúspešnému žalobcovi v plnom rozsahu, pričom o samotnej výške trov konania bude rozhodnuté postupom podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením.

10. Na základe odvolania žalobcu Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací podľa § 34 CSP po prejednaní odvolania v rozsahu a z dôvodov v ňom uvedených (ustanovenie § 379 a § 380 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) rozsudkom č. k. 43Cob/106/2019-948 z 20. februára 2020 rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a žalovanej priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

11. Odvolací súd nenariadil na prejednanie odvolania žalobcu pojednávania z dôvodu, že okresný súd v rozsiahlom a časovo náročnom dokazovaní dostatočne zistil skutkový stav za účelom rozhodnutia vo veci, pričom odvolací súd nepovažoval za potrebné vykonané dokazovanie zopakovať, ani nedospel k záveru, že by ho bolo potrebné doplniť. Zároveň považoval vyhodnotenie vykonaných dôkazov súdom prvej inštancie za správne. Predmet sporu sa týkal iba sporových strán a odvolací súd nezistil žiadne dôvody, pre ktoré by bol daný dôležitý verejný záujem na verejnom prejednaní veci. Vzhľadom na uvedené boli splnené podmienky ust. § 358 ods. 1 CSP na to, aby odvolací súd rozhodol vo veci bez nariadenia pojednávania.

12. Odvolací súd mal za to, že okresný súd vo svojom rozhodnutí uviedol všetky požadované náležitosti, poukazujúc pritom na nález ÚS SR III. ÚS/119/03 a IV. ÚS/115/03 a uznesenie NS SR sp. zn. 6Cdo/145/2011 keď zhrnul skutkový stav zistený v niekoľkoročnom konaní, v ktorom rešpektujúc návrhy žalobcu opakovane odročoval pojednávania a vykonával dôkazy, či už prostredníctvom výpovedí svedkov, alebo dôkazy listinného charakteru predkladané stranami, tieto dôkazy vo svojom rozhodnutí zhrnul a v prípade dôkazov, ktoré boli protichodné jasne vysvetlil, z akého dôvodu dal prednosť dôkazom produkovaným žalovanou pred dôkazmi produkovanými žalobcom. Okresný súd vykonané dôkazy zároveň premietol do skutkových zistení, ktoré vyhodnotil a z logickej súvislosti jeho vyhodnotenia vyplynulo, čo ho viedlo k záveru, že nárok žalobcu uplatnený v konaní nepovažoval za oprávnený.

13. V súvislosti s námietkou žalobcu týkajúcou sa porušenia jeho práva na spravodlivý súdny proces pripomenul aj závery Ústavného súdu SR, v zmysle ktorého do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS/252/04). Zároveň právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS/50/04).

14. Vzhľadom na uvedené odvolací súd nezistil, že by v odôvodnení rozhodnutia okresného súdu absentovali náležitosti vyžadované Civilným sporovým poriadkom pre odôvodnenie rozhodnutí a že by z tohto dôvodu bolo porušené právo žalobcu na spravodlivý súdny proces.

15. Odvolací súd ďalej uviedol, že žalobca už v úvode svojho rozsiahleho odvolania formuloval základnú odvolaciu námietku, v ktorej nesúhlasil so závermi okresného súdu, pretože tento neuveril vysvetleniam

Ing. R. a Ing. C. o fiktívnosti faktúry č. 20090177 a naopak prihladol k dokladom predloženým žalovanou (faktúra č. 20090177, krycí list k faktúre, príjmové a výdavkové pokladničné bloky). Odvolací súd sa pritom plne stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, a to z dôvodu, že žalovaná procesnú obranu, v rámci ktorej uviedla skutkové tvrdenie o zaplatení prác navyiac v konaní aj preukázala, na rozdiel od žalobcu, ktorý v konaní nepreukázal tvrdenie o fiktívnosti faktúry č. 20090177.

16. Konštatoval, že v prejednávacom prípade si žalobca uplatňuje nároky z prác navyiac v súvislosti so Zmluvou o dielo. Zmluva o dielo medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou bola uzavretá ako písomná zmluva a z čl. VIII bod 8.3 vyplýva, že práce navyiac, ktorých potreba vzišla pri realizácii stavby a s tým spojené predĺženie lehoty výstavby, mali byť riešené dodatkami k uzavretej zmluve. V čl. X bod 10.2 sa strany dohodli, že upravovať, dopĺňať a meniť zmluvu možno len písomnou formou - dodatkom k zmluve. V prejednávacom prípade by tak práce navyiac, ak by sa mali týkať Zmluvy o dielo, museli byť dojednané písomným dodatkom, podpísaným oboma zmluvnými stranami. Ako vyplynulo z dokazovania, takýto dodatok, ktorý by podpísali obe strany uzavretý nebol, keďže navrhovaný Dodatok číslo 2. bol podpísaný iba za zhotoviteľa a nie za objednávateľku. Napriek tomu, že práce navyiac neboli dohodnuté prostredníctvom písomného dodatku k Zmluve o dielo, žalovaná v konaní potvrdila skutočnosť, že práce nad rámec tých prác, ktoré boli kryté Zmluvou o dielo vykonané boli. Tieto ďalšie práce (ďalej „práce navyiac“) tak neboli realizované na základe Zmluvy o dielo, ale boli vykonané na základe zmluvy konkludentne uzavretej medzi zhotoviteľom (ktorý prejavil vôľu uzavrieť ďalšiu Zmluvu o dielo tým, že práce vykonal) a medzi žalovanou ako objednávateľkou (ktorá uzavretie Zmluvy o dielo akceptovala tým, vykonanie prác umožnila a v cene uplatnenej zhotoviteľom aj v celom rozsahu zaplatila). Žalovaná následne v konaní predložila dôkaz o rozsahu prác vykonaných nad rámec Zmluvy o dielo a aj o ich zaplatení. Poprela však, že by nad rámec týchto prác boli vykonané ešte ďalšie práce v takom rozsahu, aký si žalobou uplatnil žalobca, ktorý k žalobe priložil rozpis prác navyiac, z Rekapitulácie ktorých vyplynulo, že ide o práce spolu v hodnote 86.917,30 eur bez DPH tak, ako ich rozpisal v Rekapitulácii priloženej k žalobe. Žalovaná uviedla, že namiesto prác uplatnených žalobou boli práce navyiac zo strany právneho predchodcu žalobcu - spoločnosti T & T staving, a.s. (ďalej len zhotoviteľa) skutočne vykonané, ale v takom rozsahu, aký je uvedený v krycom liste rozpočtu (vystavenom osobou poverenou vystaviť krycí list rozpočtu za zhotoviteľa), ktorý bol prílohou k faktúre č. 20090177. Teda faktúra, ktorá bola vystavená zhotoviteľom žalovanej, bola podpísaná osobou poverenou zhotoviteľom, bola žalovanej doručená a bola žalovanou zaplatená. Z uvedeného vyplýva, že samotnú skutočnosť, že zo strany zhotoviteľa došlo k vykonaniu prác navyiac oproti pôvodne dohodnutému rozsahu Zmluvy o dielo žalovaná nepoprela, sporným však ostalo, v akom konkrétnom rozsahu k vykonaniu prác navyiac došlo, zjednodušene povedané, či v rozsahu krycieho listu priloženého k faktúre č. 20090177, alebo ešte aj v rozsahu rozpisu prác priložených k žalobe ako rekapitulácia v hodnote 86.917,30 eur bez DPH. V nadväznosti na to sporným ostalo aj tvrdenie žalovanej, že faktúru č. 20090177 vystavenú v hodnote 150.000,- eur bez DPH a 178.500,- eur s DPH skutočne zaplatila, ako to vyplýva z príjmových pokladničných blokov vystavených zhotoviteľom a z výdavkových pokladničných blokov vystavených žalovanou.

17. Poukázal ďalej na výpoveď svedkyne Ing. L. R. pred okresným súdom, z ktorej vyplynulo, že faktúru č. 20090177 vystavila ona osobne, pričom v čase vystavenia faktúry bola vedúcou ekonomického úseku, bola zodpovednou za riadne vedenie účtovníctva a bola tiež členkou predstavenstva zhotoviteľa. Bola teda osobou oprávnenou takúto faktúru vystaviť. Sama uviedla, že výšku fakturovanej sumy uvedenej na faktúre č. 20090177 vystavila na základe krycieho listu (výkazu výmer), ktorý pre ňu pripravila Ing. P., pracujúca u zhotoviteľa ako rozpočtárka. Z uvedeného vyplýva, že aj práce uvedené v krycom liste, na základe ktorého bola faktúra č. 20090177 vystavená, vystavila osoba na to oprávnená zhotoviteľom. Takto vystavená faktúra musela nepochybne byť doručená objednávateľke, keďže objednávateľka (žalovaná) ju mala zaevidovanú vo svojom účtovníctve a zároveň predložila dôkaz o jej zaplatení.

18. Odvolací súd ďalej zdôraznil, že faktúru č. 20090177 vystavila L. dňa 15. novembra 2009 so všetkými náležitosťami, ktoré sú pre tento typ daňového dokladu vyžadované, žalobca pritom nepreukázal, že by túto faktúru vystavenú Ing. R. zhotoviteľ ako subjekt práva neskôr stornoval,

vystavil dobropis alebo vykonal iný úkon, z ktorého by vyplývalo, že túto faktúru nevystavil správne, nech už by za dôvod storno faktúry považoval akékoľvek skutočnosti. Nakoľko až na pojednávaní konanom dňa 28. septembra 2017, teda takmer 8 rokov po vystavení faktúry uviedla Ing. R., že faktúru síce vystavila, ale vlastne to tak ani nemyslela, pretože tá faktúra mala byť fiktívna, lebo to tak chcel manžel žalovanej, odvolací súd konštatoval, že okresný súd správne vyhodnotil, že takéto tvrdenie svedkyne nie je dôveryhodné, keďže svedok, ktorý sám pripustí, že je pre neho obvyklé postupovať nepoctivo, sám osebe popiera vlastnú dôveryhodnosť. Poukázal pritom na jej výpoveď na pojednávaní konanom dňa 28. septembra 2017. V súvislosti s tým odvolací súd doplnil, že osoba, ktorá považuje vo svojej praxi za prirodzené vystavovať fiktívne doklady, môže rovnako dobre považovať za prirodzené uvádzať v konaní pred súdom fiktívne skutočnosti.

19. Zároveň vyslovil názor, že pokiaľ by aj tvrdenie svedkyne R., že faktúru vystavila ako fiktívnu a teda motiváciou na vystavenie tejto faktúry nebola skutočnosť, že zhotoviteľ pre žalovaného vykonal práce v hodnote 150.000,- eur bez DPH (za predpokladu, že vlastne pre objednávateľku nevykonal vôbec žiadne práce navyiac), teda motiváciou vystavenia faktúry nebolo vykonanie prác ale motiváciou by bol podvod. Odvolací súd ďalej zdôraznil, že na druhej strane nutnosť vykonania prác navyiac preukazoval v konaní sám žalobca, a to odbornými vyjadreniami M. G. aj svedeckou výpoveďou stavbyvedúceho zhotoviteľa G., z ktorých všeobecne vyplýva, že dôvodom, pre ktorý bolo potrebné vykonať práce navyiac bola skutočnosť, že projekt bol len pre stavebné povolenie a stavba sa nedala osadiť do terénu.

20. Z uvedeného dôvodu dospel odvolací súd zhodne s okresným súdom k záveru, že faktúra, ktorú nepochybne vystavila Ing. R., bola vystavená ako riadna faktúra bez ohľadu na to, aká motivácia Ing. R. k vystaveniu tejto faktúry viedla. Pokiaľ ide o práce uvedené v krycom liste rozpočtu k tejto faktúre, tieto práce akceptoval žalovaný ako objednávateľ a zaplatil ich v rozsahu, v akom boli v krycom liste k rozpočtu priloženom k faktúre č. 20090177 uvedené. Pokiaľ v tomto krycom liste rozpočtu boli uvedené práce, ktoré v skutočnosti vykonané neboli, resp. boli vykonané v menšom rozsahu, opäť by to predstavovalo nepoctivé konanie zo strany zhotoviteľa a ako okresný súd správne uviedol, takéto by nebolo možné pričítať na neprospech žalobcu.

21. Poukázal na to, že faktúra č. 20090177 spolu s krycím listom rozpočtu, spolu s výdavkovými a príjmovými pokladničnými dokladmi bola zároveň zaúčtovaná do účtovníctva žalovanej už v čase jej vystavenia a v čase vystavenia pokladničných dokladov, teda v roku 2009 a 2010. Konštatoval, že je z uvedeného zrejme, že tieto doklady skutočne v tomto čase vystavené boli, boli doručené žalovanej, žalovaná ich riadne zaevidovala vo svojom účtovníctve a z pokladničných blokov vyplýva, že ich aj zaplatila. Zhotoviteľ tak na údajne fiktívnu faktúru prijal nefiktívne platbu v rozsahu 178.500,- eur. Vyslovil názor, že táto skutočnosť potom fiktívnosť faktúry popiera.

22. V súvislosti s výpoveďami Ing. C. uviedol, že z týchto nebolo možné dospieť k záveru, či boli faktúry vystavené ako fiktívne alebo nie, keďže sám Ing. C. vypovedal, že na práce navyiac faktúra vystavená nebola, čo v prípade jeho výpovede nemuselo byť výpoveďou klamlivou, keďže on sám pri vystavení faktúry nebol a z jeho neskoršej výpovede pri opakovanom vypočutí svedka vyplynulo, že ani o vystavení faktúry nevedel. Dodal, že jeho svedecká výpoveď tak nemôže objasniť skutočnosť, za akých okolností faktúra vystavená bola, či bola fiktívna alebo fiktívna nebola, keďže pri jej vystavení nebol, pokyn na jej vystavenie nedal a z akého dôvodu vystavená bola, to uviesť nevedel. Uviedol iba svoje domnienky založené na predpoklade, že pravdepodobne bola vystavená na žiadosť manžela žalovanej, preto vyslovil záver, že jeho výpoveď nemohla materiálne prevážiť nad predloženou faktúrou, krycím listom a pokladničnými blokmi.

23. Ďalej odvolací súd uviedol, že žalobca v odvolaní namietol, že okresný súd chybné označil protidôkazy žalobcu za procesný útok, i keď išlo o popretie verzie žalovanej. Konštatoval, že z procesného hľadiska je nutné hovoriť o dôkaznom bremene v prípade skutkových tvrdení. V zásade prostriedkami procesného útoku sú tvrdenia žalobcu, ktorý musí preukázať svoje tvrdenia uvedené v žalobe na to, aby mu súd mohol priznať nárok uplatnený žalobou, v danom prípade sú teda úkony žalobcu všeobecne označované ako prostriedky procesného útoku.

24. V súvislosti s ďalšou námietkou žalobcu, že okresný súd priznal vyššiu dôkaznú silu podľa neho sporného účtovníctva žalovanej aj na základe „skontrolovania audítorom“. Poukázal na to, že okresný súd pritom opakovane správne uvádzal vo vzťahu k preskúmaniu účtovníctva, že závery kontroly vyplývajú zo znaleckého posudku prof. Ing. M. O., PhD. a iba v závere svojho odôvodnenia zjednodušene zhrnul, že doklad bol riadne zaevidovaný v účtovníctve a skontrolovaný audítorom, pričom v zátvorke opäť odkázal na znalecký posudok. Konštatoval, že pojem „audítor“ sa používa všeobecne aj vo význame kontrolór a okresný súd formuláciu „skontrolovaný audítorom“ výslovne naviazal na znalecký posudok, keďže za toto slovné spojenie umiestnil (viď znalecký posudok). Audit žalovaného vykonaný audítorskou spoločnosťou ani v priebehu konania tvrdený nebol. Upriamil pozornosť na to, že to bol naopak žalobca, kto podaním zo dňa 8. januára 2018 navrhol, aby žalovaná na výzvu súdu predložila kompletné účtovníctvo za roky 2009 a 2010 (súvahu, výsledovku, podrobnú hlavnú účtovnú knihu, daňové priznania na DPH a DPFO), teda predloženie kompletného účtovníctva v konaní žiadal žalobca a nie žalovaná.

25. Žalobca v odvolaní iba účelovo vytrhol z kontextu formuláciu okresného súdu. Účtovníctvo žalovaného bolo podrobené preskúmaniu znalcom zapísaným v Zozname súdnych znalcov pre odbor Ekonomia a manažment, odvetvie Účtovníctvo a daňovníctvo. V znaleckom posudku tak znalec nedostal za úlohu vykonať audit účtovníctva za ucelené účtovné obdobie roku 2009 a 2010 a žalovaná to ani netvrdila. Zdôraznil, že sa znalec nezaoberal ostatnými aspektmi účtovníctva, zaoberal sa iba tým, či faktúra, pokladničné doklady boli riadne zaúčtované a preskúmal, či v účtovníctve žalovaného je alebo nie je zaúčtovaný dobropis k faktúre č. 20090177.

26. Odvolací súd ďalej poukázal na to, že žalobca v odvolaní namielol, že okresný súd nerešpektoval základné zásady logického uvažovania pri komplexnom hodnotení existujúcich dôkazov, pretože z pohľadu zhotoviteľa bola účtovná operácia spojená s faktúrou č. 20090177 uzavretá dobropisom zo dňa 15. novembra 2009. Uvedené skutkové tvrdenie však žalobca v konaní nepreukázal. Žalobca v konaní nebol schopný predložiť účtovníctvo zhotoviteľa, z ktorého by vyplývala skutočnosť, že aspoň v účtovníctve zhotoviteľa bol dobropis k faktúre č. 20090177 zaevidovaný. Uviedol, že zo znaleckého posudku A. zároveň vyplýva, že dobropis k faktúre č. 20090177 nebol zaúčtovaný ani v účtovníctve žalovanej. Údajná existencia dobropisu vplynula v konaní výlučne z výpovede L., materiálne preukázaná nebola. Údajné nájdenie dobropisu na USB kľúči nevyhodnotil ani odvolací súd ako dôveryhodné, keďže to nie je dôkaz o tom, že takýto dobropis bol skutočne aj zhotoviteľom vydaný, podpísaný oprávnenými osobami a zaradený do účtovníctva.

27. V súvislosti s ďalšou námietkou žalobcu, že žalovaná sa začala brániť faktúrou č. 20090177 až na pojednávaní konanom dňa 15. decembra 2016 a dovtedy netvrdila, že by žalobcom vymáhaný nárok bol konzumovaný touto faktúrou, naopak sa bránila verziou, že pre nevystavenie príslušnej faktúry nemohla nastať splatnosť uplatňovanej časti ceny diela, resp. že tieto práce neboli vôbec vykonané, čo okresný súd opomenul hodnotiť v logickom slede, odvolací súd uviedol, že okresný súd je povinný hodnotiť logický sled dôkazov až ku dňu vyhlásenia rozhodnutia, a teda pokiaľ sa obrana žalovanej, rovnako ako útok žalobcu vyvíjajú vzhľadom na postupne predkladané dôkazy, súd vyhodnocuje až tie dôkazy, ktoré v konečnom dôsledku sú relevantné pre jeho rozhodnutie. V danom prípade však obranu žalovanej, prezentovanú na počiatku súdneho konania, nepovažoval za rozpornú s obranou, ktorú v konaní neskôr prezentoval prostredníctvom preukázania zaplatenia faktúry č. 20090177. Skonštatoval, že sa primárne žalobcovi veľmi úspešne darilo počas niekoľkoročného konania pred okresným súdom odkláňať pozornosť súdu od skutočnosti, že predmetom konania nie sú práce vykonané na základe faktúry č. 20090177, ale predmetom konania sú práce, o ktorých žalobca tvrdí, že vykonané boli, pričom rozpis týchto prác priložil k žalobe, a to v súhrnnej hodnote 86.917,30 eur bez DPH (ďalej aj práce uvedené v Rekapitulácii). Dokazovanie preto malo smerovať k tomu, či tieto práce boli vykonané nad rámec toho, čo zhotoviteľ pre žalovanú vykonal v zmysle Zmluvy o dielo na základe projektu, ktorý bol podkladom zmluvy o dielo. Žalobca v tejto súvislosti preukazoval, že samotný projekt, na základe ktorého bola zmluva o dielo uzavretá, nerešpektoval umiestnenie stavieb v teréne, pretože projekt uvažoval s rovinným terénom. Bolo úlohou žalobcu preukázať, že práce, ktorých zoznam predložil v rámci prílohy

k žalobe (v Rekapitulácii), tak boli prácami vykonanými nad rámec Zmluvy o dielo a zároveň nad rámec prác, ktoré žalovanej vyúčtoval faktúrou číslo 20090177, ku ktorej žalovaná preukázala, že zhotoviteľ prijal od nej platbu v celom rozsahu. Žalobca však nepredložil žiaden dôkaz o tom, že by zhotoviteľ so žalovanou vykonanie prác vymedzených v Rekapitulácii dohodol, že by ich vykonal a odovzdal žalovanej. Vykonanie prác v rozsahu Rekapitulácie žalovaná od počiatku popierala a svoju obranu nezmenila. Naopak preukázala, že práce navyiac v skutočnosti zhotoviteľom vykonané síce boli, ale boli už aj zaplatené a nad ich rámec už práce uvedené v prílohe k žalobe v rámci Rekapitulácie vykonané neboli. Odvolací súd uzavrel, že žalovaná preukázala, že zaplatila za práce vykonané v rozsahu faktúry č. 20090177, preto by musel žalobca preukázať, že nad rámec týchto prác z krycieho listu rozpočtu vystaveného k faktúre boli ešte vykonané aj práce v rámci Rekapitulácie. Túto skutočnosť žalovaná od počiatku popierala a popierala ju až dokonca, pretože tvrdila, že žiadne takéto ďalšie práce nad rámec tých ktoré už zaplatila, vykonané neboli. Odvolací súd tak nezistil porušenie hodnotenia logického sledu súdneho konania ako celku.

28. V súvislosti s tvrdením žalobcu, že by žalovaná prostredníctvom manžela žiadala zhotoviteľa, aby jej vystavil vysokú faktúru za nevykonané práce a v tejto súvislosti poukazoval na to, že motiváciou manžela žalovanej mohlo byť fiktívne vymożenie ďalších zdrojov od PPA, odvolací súd konštatoval, že okresný súd správne vychádzal zo zistenia, že práce navyiac neboli predmetom platieb zo strany PPA, skutočnosť, ktorú mal jednoznačne preukázanú podaním Pôdohospodárskej platobnej agentúry, odboru vnútornej kontroly, supervízie a ochrany finančných záujmov EÚ zo dňa 28. júna 2017, ktorá uviedla, že dáva do pozornosti, že žiadateľ (teda žalovaná) nemá povinnosť predkladať doklady k prácam navyiac, nakoľko práce navyiac nie sú súčasťou zmluvy o NFP. Inak povedané, žalovaná ako beneficient príjmov z PPA bola oprávnená zazmluvniť si v rámci projektu aj práce navyiac, tieto však nepodliehali nároku na ich preplatenie zo strany PPA a preto bolo jej voľbou, či tieto práce navyiac objedná a následne zaplatí z vlastných zdrojov, alebo nie. Tým považoval za vyvrátené tvrdenie, že manžel žalovanej požadoval, aby mu niekto vystavil faktúru na vysokú sumu, ktorú by si následne nechal preplatiť zo strany Pôdohospodárskej platobnej agentúry. Ak by totiž takúto fiktívnu faktúru voči sebe vystaviť skutočne žalovaná nechala, bolo by jej povinnosťou ju zaplatiť z vlastných zdrojov. PPA by jej ju nepreplatila. Námietku žalobcu, že súd v tejto súvislosti nebol nestranným arbitrom, preto označil za nedôvodnú.

29. Žalobca v odvolaní ďalej namietol aj postup okresného súdu pri hodnotení dôkazov a uviedol, že okresný súd dôkazy uvádzal selektívne, pričom niektoré dôkazy neuviedol vôbec. V tejto súvislosti odvolací súd poukázal na nález Ústavného súdu SR IV.ÚS/252/04, z ktorého vyplýva, že do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov.

30. Odvolací súd poukázal na to, že dôkazy, ktorých neuvedenie v rámci vyhodnotenia skutkovej situácie žalobca namieta, teda vyjadrenia M., stavebný denník, svedecká výpoveď G. smerovali k tomu, že nebolo postačujúce, aby zhotoviteľ vykonal iba práce podľa Zmluvy o dielo, a to následkom toho, že v projekte nebolo rešpektované umiestnenie staviieb v teréne. Túto skutočnosť však žalobca v konaní vôbec preukazovať nemusel, pretože ako vyplynulo z dôkazov predložených žalovaným, práce navyše naozaj vykonané boli, presne v dôsledku okolností vymedzených v odbornom vyjadrení M. takže samotná skutočnosť, či práce navyše bolo treba vykonať alebo nie, sporná nebola. Veď práve práce nad rámec Zmluvy o dielo č. 05/09/R boli zahrnuté v krycom liste rozpočtu vystavenom zhotoviteľom a práve za takéto práce prijal zhotoviteľ dňa 9. decembra 2009 platbu vo výške 89.000 eur a dňa 10. januára 2010 platbu vo výške 89.500 eur od žalovanej. Žalovaná preto ani nepoprela, že v dôsledku nevhodne pripraveného projektu vznikla nutnosť vykonať práce nad rámec dohodnutej Zmluvy o dielo, preto túto skutočnosť nebolo nutné samostatne dokazovať a vyhodnocovať.

31. Pokiaľ ide o stavebný denník, nie je z odvolania žalobcu zrejmé, čo konkrétne v stavebnom denníku, alebo čo konkrétne zo svedeckej výpovede stavbyvedúceho Ing. G. mal okresný súd vyhodnotiť v rámci rozhodovania. Svedok G. na pojednávaní konanom dňa 15. decembra 2016 potvrdil, že pracoval u zhotoviteľa ako vedúci prípravy a realizácie staviieb, potvrdil že konfigurácia terénu nezodpovedala projektovej dokumentácii, takže nejaké práce navyiac vznikli, čo však opätovne sporné nebolo.

32. Z uvedeného vyplýva, že dôkazy, ktorými sú odborné vyjadrenia M. G. a stavbyvedúceho zhotoviteľa G. potvrdili iba skutočnosť, ktorú v konaní tvrdil žalobca a ktorú potvrdila žalovaná, keď preukázala že za práce navyč v rozsahu krycieho listu rozpočtu priloženého k faktúre č. 20090177 aj zaplatila. Naopak z odborného vyjadrenia M. G. ani svedka Ing. G. nevyplývalo, že by okrem prác, ktoré prezentovala žalovaná ako zaplatené, boli vykonané ešte práce navyč (ako keby druhé práce navyč). Z ich vyjadrení vyplýva iba toľko, že vzhľadom na špecifiká terénu projekt nebol vypracovaný tak, aby ho bolo možné zrealizovať, a preto bolo nutné vykonať aj ďalšie zemné výkopové práce. Odvolací súd vyslovil názor, že keďže táto skutočnosť sporná nebola, pretože žalovaná preukázala, že zaplatila za ďalšie zemné a výkopové práce, nebolo nevyhnutné osobitne tieto dôkazy vyhodnocovať.

33. Pokiaľ ide o podklady získané od PPA a stavebný denník, odvolací súd uviedol, že mu nie je zrejmé, akým konkrétnym spôsobom pochybil okresný súd, ak ich nevyhodnotil. Stavebný denník v konaní spochybnený nebol, jeho vedenie tak isto v konaní spochybnené nebolo a podklady získané od PPA preukázali, že žalovaná čerpala od PPA platby, ale zároveň preukázali, že PPA nepreplácala práce navyč.

34. Pokiaľ ide o zápis z kontrolného dňa stavby zo dňa 9. apríla 2010, ktorý priložil žalobca k žalobe, a z ktorého podľa jeho názoru vyplýva, že práce navyč urobené boli, odvolací súd uviedol, že tento sám o sebe spochybnený nebol, avšak jeho obsah nie je spôsobilý preukázať, že zhotoviteľ vykonal pre žalovanú okrem prác, ktoré zaplatila na základe faktúry č. 20090177 ešte aj práce uvedené v Rekapitulácii priloženej k žalobe. Zo Zápisu z kontrolného dňa 9. apríla 2010 vyplývalo, že zo siedmich uznesení boli dohodnuté tri také, kde za zodpovednú osobu boli určené Ing. G. a Ing. C., teda ktoré ešte mal vykonať zhotoviteľ. Tie sa týkali montáže technológie do objektu ošipárne a zabezpečenia kolaudácie a užívacieho povolenia na objekty O2-O5. Z tohto zápisu tak nevyplýva, žeby objednávateľka (alebo jej manžel) potvrdzovali vykonanie prác v rozsahu uvedenom v Rekapitulácii prác priložených k žalobe. Pokiaľ poukazoval žalobca na posledný odsek Zápisu z kontrolného dňa, v zmysle ktorého zrealizované navyč práce budú v rozsahu výkazu výmer a cenníkových cien predložené investorovi na schválenie, nepredložil žiaden dôkaz o tom, že by v rozsahu výkaz výmer predložil žalovanej na schválenie práce uvedené v Rekapitulácii. Vzhľadom na práce uvedené v Rekapitulácii nepredložil ani dôkaz o tom, že by bol žalovanou prevzaté, ani nepredložil žiaden dôkaz o tom, že tieto vôbec boli vykonané.

35. Žalobca v odvolaní dospel k záveru, že posudok Ing. T. vyvrátil nepravdivú verziu žalovanej o zapltení uplatneného nároku. Mal za to, že ak okresný súd dospel k opačnému záveru, tak to bolo v rozpore s obsahom dôkazov a v nesúlade s dôkaznou situáciou, čím došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

36. Odvolací súd vyslovil názor, že záver znalca Ing. T., nevyvrátil „nepravdivú verziu žalovaného o zapltení uplatneného nároku“ ako to označil žalobca. Zdôraznil, že žalovaná preukázala zapltenie tých prác, ktoré boli zahrnuté v krycom liste rozpočtu a ktoré si voči nej zhotoviteľ uplatnil prostredníctvom faktúry č. 20090177. Žalovaná v konaní vôbec nepreukazovala zapltenie prác, ktoré si voči nej uplatnil žalobca žalobou a ktoré boli zhrnuté v Rekapitulácii. Preto nie je možná formulácia, že by súd vyhodnocoval verziu žalovanej o zapltení žalobou uplatneného nároku, pretože nárok uplatnený žalobou od počiatku žalovaná popierala, ako nárok neexistujúci. Naopak, žalobca by musel preukázať, že tento nárok existuje ako nárok na zapltenie prác navyč, teda nad rámec tých, ktoré mu už boli zaplatené v dôsledku Zmluvy o dielo č. 05/09/R a v dôsledku prác navyč uplatnených zhotoviteľom voči žalovanej faktúrou č. 20090177. Teda posudok Ing. T. nemohol vyvrátiť verziu žalovanej „o zapltení uplatneného nároku“, keďže žalobou uplatnený nárok žalovaná poprela.

37. Pokiaľ ide o tvrdenie žalovanej, že zaplatila nárok, ktorý si voči nej sám zhotoviteľ uplatnil prostredníctvom faktúry č. 20090177 vo výške 178.500,- eur s DPH, teda 150.000,- eur bez DPH, zapltenie tohto nároku posudok Ing. T. žiadnym spôsobom nevyvracia. Zdôraznil, že posudok T. rezultuje v závere, že práce uplatnené faktúrou č. 20090177 nebolo možné s najväčšou pravdepodobnosťou vykonať v množstvách merných jednotiek uvedených v súpisoch prác, inak povedané, sám zhotoviteľ si uplatnil voči žalovanej zapltenie takých prác, ktoré v skutočnosti

nevykonan, resp. prác, ktoré nadstavil a to v množstvách merných jednotiek uvedených v súpisoch prác, čo vyplýva aj z odpovedi k otázke 2, kedy uviedol sám znalec, že došlo k 10-násobnému navýšeniu niektorých položiek cien. Táto skutočnosť však nevyvrátila, že tieto práce takto uplatnené žalobou skutočne zaplatené boli, pretože dôkazom o zaplatení prác bolo predloženie originálov príjmových pokladničných dokladov vystavených samotným zhotoviteľom, z ktorých vyplýva, že zhotoviteľovi bolo zo strany žalovanej odovzdaných 178.500,- eur za vykonanie prác, ktoré sám zhotoviteľ žalovanej vyúčtoval. Preto posudok Ing. T. môže byť iba dokladom, z ktorého vyplýva, že práce vo faktúre č. 20090177 boli nadhodnotené, ale nepopiera tým, že tieto práce reálne zaplatené boli. Ak ich žalovaná zaplatila, akceptovala tým rozsah a vykonanie prác tak, ako jej boli v krycom liste rozpočtu predložené, i keď zo znaleckého posudku vyplýva, že faktúru v takomto rozsahu platiť vôbec nemusela. Ak to urobila, bolo to jej voľbou, vykonala to v rámci dispozičnej autonómie podnikateľského subjektu a skutočnosť, že niekto zaplatí viac, než je reálna trhová hodnota tovaru alebo práce, nerobí úkon zaplatenia neplatným. Konštatoval, že to boli práce vykonané na základe konkludentne dohodnutej zmluvy o dielo, kedy rozsah a cena diela boli medzi stranami dohodnuté konkludentným spôsobom a to tým, že zhotoviteľ tieto práce vykonal a objednávateľ tieto práce zaplatil. Ak žalovaná takto konkludentne akceptovala nadhodnotenú cenu diela, ktorú hradila z vlastných zdrojov, bolo to jej podnikateľské rozhodnutie.

38. Odvolací súd upriamil pozornosť na to, že znalec podmienil záver o neopodstatnenosti prác zahrnutých do faktúry č. 20090177 skutočnosťou, že by predtým boli vykonané práce uvedené v Rekapitulácii prác priložených k žalobe. Vykonanie prác zahrnutých v Rekapitulácii pritom žalobca nepreukázal.

39. Odvolací súd naopak v súlade s okresným súdom vyhodnotil originály príjmových pokladničných blokov vystavených Ing. R. za zhotoviteľa dňa 9. decembra 2009 a dňa 10. januára 2010 ako dôkazy o tom, že zhotoviteľ platbu žalovanej na faktúru č. 20090177 skutočne prijal. Obrana Ing. R., ktorá uviedla, že rovnako ako faktúra aj tieto príjmové pokladničné bloky boli vystavené fiktívne, odvolací súd označil za účelové. Zdôraznil, že Ing. R. nepoprela, že tieto bloky sama podpísala, nie sú teda falšované, sú to originály vystavené zhotoviteľom a podpísané osobou oprávnenou konať v mene zhotoviteľa. Ako také sú dôkazom o tom, že táto osoba v mene zhotoviteľa peniaze prevzala. Už to, či táto osoba ich reálne aj zhotoviteľovi ako akciovej spoločnosti odovzdala, či ich vložila do majetku akciovej spoločnosti, nie je predmetom tohto konania. Žalovaný však ich predložením preukázal, že zo strany zhotoviteľa došlo k prevzatíu finančnej hotovosti vo výške 178.500,- eur a to samostatnou platbou zo dňa 10. januára 2009 a zo dňa 9. decembra 2009. Tvrdenie Ing. R., že si po ôsmich rokoch pamätá, že boli fiktívne a to na základe „nezmyselných“ dátumov vyhodnotil odvolací súd zhodne s okresným súdom za účelové. Konštatoval, že samotná skutočnosť, že 10. januára 2010 je nedeľa, ešte nie je dôkazom o tom, že by v mene akciovej spoločnosti člen jej predstavenstva nemohol prevziať platbu zo strany objednávateľa. Rovnako ako skutočnosť, že mala Ing. R. dňa 10. decembra 2009 narodeniny nemôže byť dôkazom o tom, že nemohla 9. decembra 2009 prevziať finančnú sumu.

40. So zreteľom na skutočnosť, že príjmové pokladničné bloky, rovnako ako výdavkové pokladničné doklady boli žalovanou zaevidované do účtovníctva priamo v účtovnom období, kedy ku platbám došlo, teda v rokoch 2009 a 2010 odvolací súd konštatoval, že predpoklad žalobcu, že k ich vyhotoveniu alebo predloženiu došlo žalovanou účelovo, až v rámci súdneho konania, sa nepotvrdil. Uviedol ďalej, že v priebehu konania po ôsmich rokoch už žalovaná objektívne nemohla zasiahnuť do svojho účtovníctva riadne predloženého príslušnému daňovému úradu, takže k zaúčtovaniu týchto platieb v r. 2009 a 2010 skutočne došlo, čo je však iba podpornou informáciou na dokreslenie celkových súvislostí platenia. Zdôraznil, že samotné vykonanie platby mal súd za preukázané nie v dôsledku evidencie v účtovníctve, ale v dôsledku predloženia príjmových pokladničných dokladov vydaných oprávnenou osobou v mene zhotoviteľa.

41. Bolo povinnosťou žalobcu preukazovať vykonanie prác uvedených v Rekapitulácii. Z odborného posudku Ing. T. vyplynulo, že práce v takomto rozsahu teda v rozsahu Rekapitulácie priloženej k žalobe by odôvodnené boli, pretože ich naozaj vykonať bolo treba. Ani z posudku Ing. T. ani z iného dôkazného prostriedku predloženého žalobcom však nevyplýva, že by tie práce, ktoré si žalobca

uplatňuje žalobou v rámci Rekapitulácie priloženej k žalobe boli iné práce, než tie práce, ktoré boli zahrnuté do krycieho listu rozpočtu priloženého k faktúre č. 20090177 a ktoré už boli žalovanou zaplatené. Konštatoval, že súbor listinných dôkazov žalobcu podporený odbornými vyjadreniami M. G. a znaleckým posudkom Ing. T. rezultujú iba v takom závere, že skutočne bolo treba vykonať práce navyše nad práce, ktoré boli pokryté Zmluvou o dielo a že tieto práce by boli opodstatnené v rozsahu Rekapitulácie priloženej k žalobe, ale neboli by opodstatnené až v takom rozsahu, v ktorom reálne boli zaplatené žalovanou na základe faktúry 20090177. Z takto tvrdených súvislostí by však vyplynulo iba toľko, že práce vykonané a vyúčtované zhotoviteľom zaplatila žalovaná nad rámec toho, čo reálne vykonané bolo, čo by znamenalo, že nielenže zhotoviteľovi nemohla vzniknúť pohľadávka voči žalovanej, ale naopak sa voči žalovanej bezdôvodne obohatil. Odvolací súd uzavrel, že ak za takýchto okolností vstúpil žalobca do právneho vzťahu so zhotoviteľom a predpokladal, že pohľadávka, ktorú na neho zhotoviteľ postupuje je existujúca, niesol pritom vlastné riziko podnikania.

42. V súvislosti s hodnotením svedeckých výpovedí uviedol, že okresný súd nevychádzal z verbalizovaných informácií predložených svedkom M., vychádzal z predložených písomných dokladov, ktoré predložila žalovaná - z faktúry č. 20090177, z krycieho listu rozpočtu, z príjmového pokladničného dokladu zo dňa 9. decembra 2009 a z príjmového pokladničného dokladu zo dňa 10. januára 2010, ktoré boli vystavené zhotoviteľom osobami oprávnenými konať za zhotoviteľa, čo bolo v priebehu konania týmito osobami aj potvrdené. Vychádzajúc z uvedeného, odvolací súd konštatoval, že nie je zrejmé, ktorá časť výpovede svedka M. mala byť vyhodnotená neobjektívne v neprospech žalobcu. Samotná skutočnosť, že svedok M. je v blízkom osobnom vzťahu so žalovanou ako svojou manželkou je pritom objektívne daná, a preto opakovane odvolací súd zdôraznil, že rozhodnutie okresného súdu nevychádzalo z jeho tvrdení, ale vychádzalo z listinných dôkazov predložených žalovanou. Odvolací súd zhodne s okresným súdom nepovažoval výpoveď svedkyne Ing. R. za dôveryhodnú. Pokiaľ ide o Ing. C., informácie, ktoré uviedol, označil odvolací súd, vzhľadom na rozhodnutie súdu za neutrálne, pretože nebol osobne prítomný pri vystavení faktúry pri vystavení krycieho listu, ani pri preberaní finančnej hotovosti od žalovanej. Jeho informácie teda boli sprostredkované a boli viac vyjadrením osobných názorov.

43. Nad rámec toho uviedol, že nie je možné stotožniť sa so žalobcom v tom, že by vzťah Ing. R. a Ing. C. k žalobcovi bol neutrálny. Obe osoby boli členmi predstavenstva zhotoviteľa a zhotoviteľ postúpil na žalobcu pohľadávku vo výške 104.300,76 Eur. Je preto pochopiteľne v záujme oboch týchto osôb presvedčiť žalobcu ako platiaceho postupníka v rámci zmluvy o postúpení pohľadávky, že postupovaná pohľadávka naozaj existuje, a v konaní uvádzať také tvrdenia, ktoré budú na prospech takéhoto záveru. Na rozdiel od žalobcu nemá odvolací súd za to, že by údaje uvedené Ing. R. v otázke popretia reálnosti fiktívnych faktúr boli natoľko hodnoverné a ľahko overiteľné, že by nemohli vyvolať žiadne relevantné pochybnosti. Naopak sa odvolací súd stotožnil so záverom okresného súdu, ktorý zdôraznil, že ak by uznal tvrdenie žalobcu, že ide o fiktívne doklady, pričom tieto doklady vystavil sám zhotoviteľ, tak by kedykoľvek ten, kto vystavil účtovné doklady ich mohol roky po tejto skutočnosti spochybníť s nepreukázaným tvrdením, že tak urobil odvolávajúc sa na tretiu osobu.

44. Ďalej odvolací súd konštatoval, že žalobca svoje tvrdenie, že na základe faktúry č. 20090177 nebolo žalovanou nikdy zaplatené preukazoval len verbálnymi vyjadreniami Ing. R., pričom situácia, kedy by išlo o tvrdenie proti tvrdeniu bola prevážená predložením listinných dôkazov zo strany žalovanej.

45. V súvislosti s ďalšou námietkou žalobcu odvolací súd zdôraznil, že k záveru o neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky súd prvej inštancie dospel aj vzhľadom na skutočnosť, že zmluva o postúpení pohľadávky neobsahuje cenu za postúpenie pohľadávky a následne na základe veľmi rozsiahleho dokazovania dospel k záveru, že samotná zmluva o postúpení pohľadávky je neplatná aj z dôvodu, že pohľadávka v čase postúpenia neexistovala. Zamietnutie žaloby okresným súdom preto nebolo postavené iba na dôvode, že v zmluve o postúpení pohľadávky absentuje identifikácia pohľadávky.

46. Zdôraznil, že samotnú aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu je v zmysle nálezu Ústavného súdu SR III. ÚS/266/2014 súd povinný skúmať vždy, a to aj bez návrhu, a aj v prípade, ak žiaden z účastníkov

konania aktívnu vecnú legitímáciu nenamietajú. Zároveň túto námietku opakovane vznášala žalovaná, preto bol okresný súd povinný sa s ňou vysporiadať. Žalovaná mala pritom právo namietajú platnosť postúpenia pohľadávky, keďže žalobca v konaní nepreukázal, že by postúpenie pohľadávky bolo žalovanému oznámené postupníkom. Samotné oznámenie o postúpení pohľadávky v konaní ani nebolo predmetom skutkových tvrdení žalobcu, čo by však nebolo v prípade platného postúpenia pohľadávky v neprospech žalobcu, pretože už samotné doručenie žaloby spolu s prílohami by bolo možné považovať za oznámenie o postúpení pohľadávky žalovanej. Žalovanej však za týchto okolností ostalo zachované právo namietajú platnosť postúpenia pohľadávky. Preto bol okresný súd povinný vyhodnocovať obsahové aj formálne náležitosti zmluvy o postúpení pohľadávky.

47. Odvolací súd v tejto súvislosti konštatuje, že v prílohe 1 je zrejmé, že bola postúpená pohľadávka voči N. M., súkromnej farme a to vo výške 104.300,76 eur s príslušenstvom, pričom tam skutočne nie je uvedená právna skutočnosť, na základe ktorej pohľadávka vznikla a nie je tam ani iný údaj, na základe ktorého by sa dalo nezameniteľne identifikovať, z akého právneho titulu vznikla postúpená pohľadávka. K obligatórnym obsahovým náležitostiam zmluvy o postúpení pohľadávky pritom patrí aj identifikácia postupovanej pohľadávky, ktorá musí obsahovať nielen riadne označenie dlžníka a opis pohľadávky, čo do jej výšky a do skutočností, na ktorých sa zakladá. Postupovaná pohľadávka totiž musí byť identifikovaná dostatočne určito tak, aby nebola zameniteľná s inou pohľadávkou postupcu voči tomu istému dlžníkovi a aby medzi zmluvnými stranami nevznikli pochybnosti o tom, aká pohľadávka, ako a kedy bola postúpená. Ako vyplynulo z výpovedí svedkov Ing. C. a M., Zmluva o dielo medzi zhotoviteľom a žalovanou ako objednávateľkou nebola jediným právnym vzťahom, ktorý medzi sebou uzavreli. Zhotoviteľovi tak postupne voči žalovanej vznikali pohľadávky z rôznych právnych vzťahov, len v priebehu tohto konania bolo preukázané, že zhotoviteľovi voči žalovanej vznikla pohľadávka zo Zmluvy o dielo č. 05/09/R a z faktúry č. 20090177. Z tohto uhla pohľadu príloha č. 1 priložená k zmluve o postúpení pohľadávky identifikuje síce osobu dlžníka a identifikuje výšku pohľadávky, nie je však zrejmé z čoho táto pohľadávka vznikla, teda na základe akej právnej skutočnosti. Citované hodnotenie okresného súdu preto označil za správne. Ak ku dňu postúpenia pohľadávky postupca s postupníkom disponovali údajmi o právnom titule vzniku pohľadávky, mali byť tieto v zmluve o postúpení pohľadávky, resp. v prílohe k tejto zmluve vymedzené, čoho si správca konkurznej podstaty ako osoba s právnym vzdelaním rovnako, ako štatutárny zástupca postupníka ako osoba s právnym vzdelaním, museli byť vedomí.

48. Zároveň sa odvolací súd stotožnil aj s právnym záverom okresného súdu, že zmluva o postúpení pohľadávky je neplatným právnym úkonom, pretože neobsahuje cenu za postúpenie pohľadávky. K takémuto záveru už dospela judikatúra všeobecných súdov, ktoré vychádza z toho, že ak sa jedná o odplatné postúpenie, potom zmluva o postúpení pohľadávky musí obsahovať jednoznačné určenie ceny za postúpenie pohľadávky, resp. spôsob jej určenia, pričom tento spôsob určenia môže byť samozrejme uvedený buď v prílohe k zmluve o postúpení pohľadávky alebo môže byť odkázaný aj na samostatnú zmluvu. Ak však prebieha konanie, v ktorom sa dokazuje platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, musel by postupník, ktorý si uplatňuje nároky z pohľadávky na neho postúpenej preukázať, že skutočne medzi stranami došlo k dohode o cene. Či už predložením samostatnej prílohy alebo samostatnej zmluvy o cene za postúpenie pohľadávky alebo iného dokumentu, z ktorého by takáto cena vyplývala. Ak však nepreukáže postupník, že k podstatnej náležitosti zmluvy o postúpení pohľadávky v prípade odplatného postúpenia, ktorým je cena postupovanej pohľadávky skutočne došlo a to žalobca v prejednávacom konaní nepreukázal, v takom prípade musí súd vychádzať z toho, že dohoda ohľadom ceny nebola preukázaná a teda absentuje podstatná náležitosť zmluvy o postúpení pohľadávky. Okresný súd tak dospel ku kumulovanému záveru, že zmluva o postúpení pohľadávky, na základe ktorej sa žalobca domáha uplatneného nároku v konaní nebola platná a preto na neho nemohli prejsť nároky zhotoviteľa voči žalovanej a zároveň dospel k záveru, že žalobca ani nepreukázal, že by zhotoviteľ mal voči žalovanej pred postúpením pohľadávky nejaké nároky vzhľadom na rozsah prác, ktorý uviedol v Rekapitulácii, ktorá tvorila prílohu k žalobe.

49. V súvislosti s námietkou žalobcu, že okresný súd neprihliadol na skutočnosť, že vážna pochybnosť o obrannej verzii žalovanej je založená tiež nečinnosťou žalovanej v otázke predloženia projektovej

dokumentácie a s tým súvisiacej otázky skutočného objemu vykonaných stavebných prác a dodávok nevyhnutne potrebných na riadne zhotovenie diela. Konštatoval, že uvedená námietka opätovne svedčí o tom, že žalobca úplne abstrahoval od predmetu sporu, ktorým je zaplatenie prác vymedzených v Rekapitulácii prác priložených k žalobe. Je naopak povinnosťou žalobcu preukázať, že tieto práce v rozsahu uvedenom v Rekapitulácii boli dohodnuté, boli vykonané, boli odovzdané a boli prevzaté žalovanou Otázka projektovej dokumentácie Zmluvy o dielo č. 05/09/R, z ktorej si strany vzájomné pohľadávky vysporiadali, ani otázka vykonania prác, ktoré žalovaný zaplatil na základe faktúry č. 20090177 nie sú predmetom tohto konania. Preto bolo na strane žalobcu, aby preukazoval, že nad rámec týchto prác (Zmluva o dielo č. 05/09/R a práce navyše zaplatené na základe faktúry č. 20090177) ďalšie práce skutočne vykonané boli. Predloženie projektovej dokumentácie malo potvrdiť, že na diele boli vykonané práce nad rámec prác predpokladaných v projektovej dokumentácii, ako však odvolací súd uviedol vyššie, táto skutočnosť sporná nebola. Všetky práce, ktoré zaplatila žalovaná ako práce uvedené v krycom liste rozpočtu priloženom k faktúre č. 20090177 boli práce nad rámec projektovej dokumentácie, inak by nemohli byť považované za práce navyše a ich vykonanie by spadalo pod cenu diela dohodnutú v Zmluve o dielo. Žalobca vykonanie práce v rozsahu Rekapitulácie nepreukázal žiadnym spôsobom, z ničoho nevyplýva že okrem prác vykonaných v rámci Zmluvy o dielo a prác navyše krytých faktúrou č. 20090177 boli vykonané ešte aj práce zahrnuté v Rekapitulácii, nebol teda ani dôvod porovnávať nepreukázané práce z Rekapitulácie s projektovou dokumentáciou.

50. Ďalej odvolací súd konštatoval, že žalobca vyčítal okresnému súdu bagatelizovanie súvŕžností medzi jednotlivými dôkazmi, konkrétne namietať, že vecne a časovo vystavenie a úhrada faktúry č. 20090177 nesedí so zápsmi v stavebnom denníku a poukázal na listinné dôkazy zo dňa 9. apríla, 7. mája, 10. augusta a 17. augusta 2010, ktoré podľa neho zakladajú dôvodné pochybnosti o hodnovernosti obrany žalovaného. Opätovne v tejto súvislosti zdôraznil, že preukazovanie, vzhľadom na oprávnenosť prác vykonaných a zaplatených na základe faktúry č. 20090177, nie je predmetom tohto konania, predmetom konania je, aby žalobca preukázal, že boli vykonané práce na základe Rekapitulácie ako práce navyše po tých, za ktoré už žalovaná zaplatila titulom Zmluvy o dielo a titulom prác navyše z faktúry č. 20090177. Časová súvislosť medzi vystavením faktúry č. 20090177 a vykonaním prác uvedených v krycom liste rozpočtu k tejto faktúre priloženej, nemá vzťah k tomu, či práce uvedené v Rekapitulácii vo výške 104.300,76 vykonané boli, pretože k týmto prácam nepreukázal žalobca ani ich vykonanie, ani ich prevzatie žalovanou už potom, ako žalovaná zaplatila za práce vykonané na základe Zmluvy o dielo a na základe faktúry č. 20090177. Iba nad rámec tohto konštatovania odvolací súd uviedol, že strany sa môžu dohodnúť na vymedzení rozsahu prác, ktoré je zhotoviteľ povinný vykonať na ich ocenení a na výške ceny diela aj vopred a objednávateľovi nič nebráni aby vopred aj zaplatil.

51. V nadväznosti na ďalšiu námietku žalobcu, že okresný súd nevyhodnotil správne znalecký posudok č. 23/2019, vyhotovený Ing. L. T. a zdôraznil, že odborné závery obsiahnuté v znaleckom posudku nepodliehajú hodnoteniu súdom, uviedol, že okresný súd odborné závery obsiahnuté v uvedenom posudku nehodnotil, nepoprel správnosť záverov, iba správne skonštatoval, že závery uvedené v tomto posudku nie sú dôkazom o tom, že by žalovaná na faktúru č. 20090177 nebola platila. Zdôraznil, že posudok Ing. T. nemôže byť vnímaný ako protidôkaz voči znaleckému posudku Ing. O.. Obe tieto posudky mali špecificky vymedzený účel vypracovania, boli im zadané otázky z rôznych odborov, vypracovávali ich znalci z rôznych odborov a predmetom týchto znaleckých posudkov nebolo posúdenie tých istých vecí. Kým znalecký posudok prof. M.V. smeroval výlučne k záveru, že faktúra č. 20090177 bola riadne zaúčtovaná v účtovníctve podnikateľky - žalovanej a rovnako bol v tomto účtovníctve zaúčtovaný príjmový/výdavkový pokladničný doklad na sumu 89.500 eur v roku 2010 a príjmový/výdavkový pokladničný doklad na sumu 89.000 eur bol zaúčtovaný v účtovníctve v roku 2009, pričom uvedené doklady boli zaúčtované v knihe záväzkov, v knihe DPH aj v účtovnej závierke, znalec sa žiadnym spôsobom nevyjadroval k tomu, či suma na fa č. 20090177 zaplatená bola alebo nebola. Neboli tam doložené dodatočne až v priebehu konania, čo iba nepriamo potvrdzuje verziu žalovanej o ich zaplatení. Z takto predloženého znaleckého posudku preto nie je možné dospieť k skutkovému záveru o tom, či skutočne bolo alebo nebolo zaplatené zo strany žalovanej. Znalec nebol prítomný pri odovzdávaní peňazí, nemôže sa preto vyjadriť ku skutočnosti, či fyzicky peniaze zhotoviteľovi odovzdané boli alebo neboli. Pokiaľ ide o znalecký posudok Ing. T., ktorého obsah

odvolací súd vyššie zrekapituloval, tento posudok smeroval k záverom ohľadom predpokladanej nevyhnutnosti vykonania prác uplatnených na základe Rekapitulácie priloženej k žalobe v porovnaní s prácami vymedzenými v krycom liste rozpočtu priloženom k faktúre č. 20090177. Tento posudok tak rovnako nevypovedá o tom, či reálne prišlo k fyzickému zaplateniu faktúry č. 20090177 a už vôbec nemá súvis s informáciou, či v účtovníctve žalovanej sa faktúra č. 20090177 spolu s príjmovými/výdavkovými dokladmi nachádza. Preto znalecký posudok prof. O. a znalecký posudok Ing. T. nie sú protidôkazy, neodpovedajú na tie isté otázky a ani jeden z nich nie je dôkazom o tom, či skutočne došlo alebo nedošlo k odovzdaniu peňazí zo strany žalovanej zhotoviteľovi. Z uvedeného dôvodu postup súdu prvej inštancie, ak zamietol návrh na vykonanie dôkazu, ktorým by bola nová obsahová konfrontácia uvedených znaleckých posudkov, považoval odvolací súd za správny.

52. Okresný súd uviedol, že závery uvedené v znaleckom posudku Ing. T. nie sú dôkazom o tom, že by práce podľa faktúry č. 20090177 vystavenej zhotoviteľom na sumu 178.500,- eur realizované neboli a s týmto záverom odvolací súd súhlasil, pretože záver, že práce v rozsahu 178.500,- eur boli nadhodnotené, prípadne neboli nevyhnutné, nie je dôkazom o tom, že reálne vykonané neboli. Zoznam týchto prác, ako aj cenu týchto prác vystavil zhotoviteľ a žalovaná predložila dôkaz, že ich zaplatila. Týmto spôsobom neboli závery z posudku Ing. T. spochybnené, pretože skutočne môže mať pravdu v tom, že faktúra v sume 150.000,- eur bola vystavená v cene, ktorá prekračuje ceny obvyklé, resp. obsahuje aj ceny za práce, ktoré pravdepodobne vykonané neboli. Ich zaplatenie však bolo preukázané. Zdôraznil, že posudok Ing. T. pritom neuviedol, že by nad rámec týchto prác, ktoré sú v krycom liste k faktúre č. 20090177 boli vykonané aj práce uplatnené v Rekapitulácii priloženej k žalobe.

53. K námietkam žalobcu, že okresný súd nesprávne aplikoval a interpretoval Civilný sporový poriadok v rozsahu ustanovení §§ 150 ods. 2, 151 a § 191, odvolací súd konštatoval, že žalobca v odvolacej námietke bližšie nešpecifikoval, v akom smere mal okresný súd pochybiť. Nad rámec toho odvolací súd iba konštatoval, že okresný súd naopak umožnil stranám, aby navrhovali dôkazy, zabezpečil, aby strany boli oboznámené navzájom so svojimi vyjadreniami produkovanými v priebehu konania, umožnil im doručiť vlastné vyjadrenia a v zmysle ust. § 470 ods. 2 CSP na konanie, ktoré začalo za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku neuplatnil ustanovenia o popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentrácii konania a to v neprospech žiadnej zo strán.

54. Záverom odvolací súd konštatoval, že pri porovnaní obsahu Rekapitulácie priloženej k žalobe a krycieho listu rozpočtu priloženého k faktúre č. 20090177 je zrejmé, že tieto dva dokumenty sa v podstate prekrývajú, pričom krycí list rozpočtu obsahuje ešte aj ďalšie práce nad rámec tých, ktoré sú uvedené v Rekapitulácii. V konaní tak vznikla paradoxná situácia, kedy ohľadom tých istých prác na jednej strane žalobca tvrdí, že tieto vykonané boli (v rozsahu Rekapitulácie prác), avšak zároveň vykonané neboli (pre údajnú fiktívnosť krycieho listu rozpočtu). Ak by tak aj tomu skutočne bolo, tak vzhľadom na to, že žalovaná uniesla dôkazné bremeno a preukázala, že zaplatila zhotoviteľovi ako právnenému predchodcovi žalobcu sumu za práce v rozsahu krycieho listu rozpočtu, teda vo väčšom rozsahu než bol uplatnený samotnou žalobou, vzhľadom na práce uvedené v Rekapitulácii prác priložených k žalobe tak z uvedeného vyplýva, že zhotoviteľ za svoje práce zaplatené dostal, a preto už nemal akú pohľadávku voči žalobcovi postúpiť.

55. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

56. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovaná, ktorá bola v odvolacom konaní úspešná má voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% s tým, že o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne samostatným uznesením súd prvej inštancie postupom podľa ust. § 262 ods. 2 CSP.

57. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca, prípustnosť ktorého odôvodnil ustanovením § 420 písm. f/ CSP, ako aj ustanovením § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Obidvom súdom vytýkal, že nevykonali dokazovanie listinami predloženými stranami v konaní, v zmysle § 204 CSP. Súd

prvej inštancie nevykonala dokazovanie listinami, ktoré v odôvodnení rozsudku citoval. Na základe nevykonania dokazovania listinami predpísaným zákonným spôsobom nemohol súd prvej inštancie dospieť k skutkovým i právnym záverom uvedeným v rozhodnutí a odvolací súd na základe takto vadne vykonaného dokazovania nemohol odvolanie dovolateľa vecne posúdiť, zvlášť tak nemohol urobiť formou skráteného odôvodnenia. Ďalej súdom vytykal, že sa nevysporiadali so zmenou skutkových tvrdení žalovanej počas konania, keď na začiatku konania žalovaná tvrdila, že práce navyiac v uplatnenom rozsahu neboli nikdy vykonané, sú vymyslené, pričom následne v priebehu konania, počnúc pojednávaním konaným dňa 15. decembra 2016, žalovaná prišla s verziou, že tieto práce boli zaplatené, dokonca preplatené. Tvrdil, že množstvom a obsahom doplnujúcej argumentácie sa jedná o prekvapivé a zmeňujúce rozhodnutie, pretože sa po obsahovej stránke nejednalo o doplnenie argumentácie použitej súdom prvej inštancie v intenciách normovaných § 387 ods. 2 CSP, ale sa jedná o zásadne nové myšlienkové postupy a hodnotiace úsudky významne ovplyvnené výpadkom časti obrany žalovanej uplatňovanej do 15. decembra 2016 a nehodiacej sa do konceptu skráteného odôvodnenia potvrdzujúceho rozsudku odvolacieho súdu, voči ktorým dovolateľ nemal možnosť rovnocenne argumentovať, ktoré nemali byť použité bez doplnenia dokazovania v zmysle § 383 CSP. Dovolateľ zdôraznil, že zvlášť v prípade nevykonania dôkazu zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 2. septembra 2012, vrátane jej prílohy, sa jedná o takú vadu v procesnom postupe oboch súdov, bez ktorého nebolo možné posudzovať platnosť uvedenej zmluvy a závislú otázku aktívnej vecnej legitímácie dovolateľa. Konštatoval, že v prípade všetkých dovolateľom predložených listinných dôkazov sa jedná o sporné dôkazy podliehajúce režimu vykonania dôkazu listinou jej prečítaním alebo oznámením obsahu, pretože všetky listinné dôkazy dovolateľa boli žalovanou spochybnené. Odôvodnenie napadnutého rozsudku odvolacieho súdu označil za nespĺňajúce požiadavky, upravené v § 387 ods. 2 a 3 CSP, pretože napriek formálnemu označeniu, že sa jedná o potvrdzujúci rozsudok, v obsahom jadre dovolacím súdom použitej argumentácie sa jedná v dôsledku nesprávneho procesného postupu o prekvapivý a zmeňujúci rozsudok. Nevykonanie dokazovania listinami a úplná absencia zhodnotenia, pre rozhodnutie vo veci samej, ťažiskovej argumentácie v otázke zásadnej zmeny obrany žalovanej v konaní, označil za tak závažný nedostatok rozhodnutia a zásah do procesných práv dovolateľa, ktorých intenzita zakladá porušenie práva na spravodlivý súdny proces. Dovolateľ tvrdil, že uvedené rozhodnutia mimoriadnou intenzitou nerešpektujú zákonné (skutkové i právne) požiadavky na odôvodnenie rozsudku, poukazujúc pritom na uznesenie NS SR 4Obdo/7/2019.

58. Dovolateľ vyvodil prípustnosť dovolania aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, vytykajúc obidvom súdom nesprávne právne posúdenie veci. Právne otázky, ktoré podľa jeho názoru posúdili súdy nesprávne formuloval tak, že

1/ či sa ešte môže jednáť o skrátenú verziu vyhotovenia odôvodnenia potvrdzujúceho rozsudku odvolacieho súdu procesným postupom podľa § 387 ods. 1, 2, 3 CSP v prípade, keď potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu vykazuje čo do obsahu a rozsahu použitej doplnujúcej argumentácie znaky zmeňujúceho rozsudku,

2/ či môže odvolací súd prehodnotením dokazovania, ktoré vykonala prvá inštancia odlišne posúdiť skutkový stav prejednávanej veci bez procesného postupu podľa § 382 CSP,

3/ či ide o konflikt záujmov v rozpore s požiadavkou neutrality podľa doktríny RAVEN v prípade výpovede svedka, ktorý sa obsahom svedeckej výpovede vyjadruje k právnym úkonom a ku skutočnostiam, ktoré sú predmetom dokazovania a ktoré strana sporu, v prospech ktorej svedok svedčí, vykonala na základe generálneho splnomocnenia v zastúpení uvedeným svedkom,

4/ či je súd pri zásadnej zmene obrany žalovanej počas súdneho konania v procese voľného hodnotenia dôkazov oprávnený pristúpiť k hodnoteniu len tej časti obrany, ktorá je významná pre jeho konečné rozhodnutie bez toho, aby poskytol preskúmateľnú a zistenému skutkovému stavu, vrátane zásadnej zmeny obrany, zodpovedajúcu odpoveď vzťahujúcu sa zvlášť k otázke zásadnej zmeny obrany,

5/ či je možné oznámenie postupcu zo zmluvy o postúpení pohľadávky v pozícii strany sporu pri návrhu na vstup postupníka do už prebiehajúceho súdneho konania formou zámeny resp. formou vstupu z titulu singularnej sukcesie považovať za stratu obrany založenú na námietke neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky v zmysle § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka a v zmysle stanoviska R 116/2003,

6/ či cena postupovanej pohľadávky je podstatnou obsahovou náležitosťou zmluvy o postúpení pohľadávky pod sankciou absolútnej neplatnosti.

59. Za osobitne významnú v prejednávanej právnej veci označil právnu otázku „odovzdania peňazí účtovne“. Namietal, že súdy v otázke „odovzdanie peňazí účtovne“ bez bližšieho vysvetlenia a odôvodnenia dospeli k záveru, že tento spôsob platby predstavuje dôkaz vyššej sily oproti chýbajúcej kauze v materiálnom ponímaní. Konštatoval, že právna otázka zásadného právneho významu teda môže znieť aj tak, 7/ či „odovzdanie peňazí účtovne“ môže znamenať to, že ak pri kauzálnom právnom úkone jedna strana písomne potvrdí, že od druhej strany prevzala plnenie, tak toto písomné potvrdenie sa bude považovať za preukázanie poskytnutia plnenia prednostne napriek preukázaniu iným spôsobom (napr. výsluchmi, dobropisom a pod.) tej skutočnosti, že k takémuto plneniu v skutočnosti nedošlo.

60. V súvislosti s nastolenou právnou otázkou posudzovanie ne/platnosti právnych úkonov pre absenciu ich obligatórnych náležitostí, v danom prípade zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 2. septembra 2012 notifikovanej postupcom v intenciách § 524 ods. 1, 2 a vo väzbe na § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka treba vidieť v tom, že napadnutými rozhodnutiami súdy realizovali odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu podľa stanovísk publikovaných pod R 41/2008 a NS SR 3 MOBdo/1/2006, 3 Obdo/7/2009, 5 Obo/83/2007, 5 Obdo/20/2008, 1 Obo/1/2009 a rozhodnutie ÚS SR I. ÚS/640/2014. Konštatoval, že nesprávna interpretácia inak správne použitého ustanovenia § 524 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka bola použitá pri riešení prejudiciálnej otázky - pri hodnotení platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky. Namietal, že správne malo byť tiež aplikované ustanovenie § 526 ods. 2 Obč. zák. pri posúdení významu splnenia notifikačnej povinnosti postupcu na oprávnenie dlžníka namietat platnosť postupnej zmluvy. Ďalej súdom vytýkal, že v merite veci malo byť správne aplikované ustanovenie § 547 ods. 2 a nasl. Obch. zák., ku ktorému súdy nepristúpili. Prípustnosť dovolania pri posudzovaní súvisiacej právnej otázky - písomného vyhotovenia rozsudku podľa vnútornej štruktúry uvedenej v § 220 ods. 2, § 393 ods. 2 CSP dovolateľ odôvodnil odklonom od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, vyjadrenej v stanoviskách R 4/1968, R V/1968, R 37/1985. Prípustnosť dovolania pri posudzovaní súvisiacej právnej otázky - potvrdenie rozhodnutia odvolacím súdom formou skráteného odôvodnenia podľa § 387 ods. 2 CSP, dovolateľ odôvodnil odklonom od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu vyjadrenej v stanoviskách R 6/2008, R 56/2012, Z IV strana 41 a v rozhodnutiach NS SR 5Cdo/204/2011 a ÚS SR IV. ÚS/110/2009.

61. Dovolateľ ďalej súdom vytýkal, že obidva konajúce súdy pristúpili k aplikácii hmotného práva v merite veci nedostatočne, resp. vôbec.

62. Prípustnosť dovolania pri posudzovaní nastolenej právnej otázky - hodnotenie dôkazov podľa § 191 CSP dovolateľ odôvodnil odklonom od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu podľa stanovísk R V/1968, R 4/1969, R 1/1981, R 45/1984. Konštatoval, že mala byť preferovaná kompaktná skupina dôkazov dovolateľa s materiálnym obsahom a na ich základe mala byť posúdená výška uplatnených navyše prác. Vo väzbe na nezaručený rozpočet a zvlášť vo väzbe na nepredvídateľnosť vykonaných navyše prác tak v kontraktáčnom ako i realizačnom procese zhotovenia diela. Súdom ďalej vytýkal, že sa neriadili princípmi a premisami pre voľné hodnotenie dôkazov, keď nesprávne priniesli záver o vyššej dôkaznej sile formálneho dôkazu znaleckého posudku Ing. O., napriek tomu voči dovolateľovi bolo voľné hodnotenie dôkazov súdmi aplikované porušením zásad a to zákazu deformácie dôkazu, opomenutia dôkazu, excesívneho dôkazného bremena, priečiacich sa spravodlivému procesu. Za chybný označil aj záver súdov, že dovolateľ neunesol dôkazné bremeno o fiktívnosti faktúry č. 20090177, nakoľko sa nejednalo o dôkazné bremeno dovolateľa, pretože žalovaná mala preukazovať kauzu plnenia podľa uvedenej faktúry a nielen formálne okolnosti vystavenia faktúry. Odvolaciemu súdu vytýkal, že postupoval neproporcionálne, v rozpore so zásadou rovnosti strán sporu, keď pri voľnom hodnotení dôkazov a pri hodnotení tej istej skutkovej otázky postupoval rozdielne. Poukázal na to, že navrhol doplniť dokazovanie znaleckým dokazovaním nariadeným súdom, ktorým súd mohol odstrániť rozhodujúce pochybnosti o rozsahu skutočne vykonaných navyše prác a tým odstrániť rozhodujúce pochybnosti o rozsahu skutočne vykonaných navyše prác a tým objektívne a vecne posúdiť pravdivosť a hodnovernosť protichodných dôkazných verzii. Pokiaľ k znaleckému dokazovaniu súd nepristúpil, označil dovolateľ za spravodlivé, aby vychádzal z materiálneho obsahu dovolateľom predložených dôkazov a nie výlučne z formalisticky vyhodnoteného znaleckého posudku Ing. O., pretože dovolateľ

protidôkazmi a dôkazom opaku úspešne poprel obrannú verziu žalovanej. Ďalej dovolateľ za nevyvážené a neobjektívne označil hodnotenie svedeckých výpovedí pána M. a Ing. R..

63. Ďalej odvolaciemu súdu vytýkal, že uskutočneným procesným postupom podľa § 387 ods. 2 CSP, v porovnaní s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie, vytvoril vlastnú - hypoteticko-špekulatívnu konštrukciu skutkového stavu, ktorá svojím obsahom a hlavne rozsahom nenapĺňa zákonnú dikciu a vzhľadom na úplné nové hodnotiace úsudky v rozsahu doplňujúcej argumentácie bolo dovolateľovi znemožnené ďalej voči ním vecne argumentovať.

64. V súvislosti so zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 2.septembra 2012 poukázal na nutnosť zohľadnenia preferencie platnosti právnych úkonov, ktorú je potrebné rešpektovať. S poukazom napr. na nález ÚS SR I. ÚS/242,243/2007, II. ÚS/294/2018 konštatoval, že neplatnosť právneho úkonu je reštriktívnou výnimkou, ku ktorej možno interpretačne dospieť iba v prípade, ak konkrétny úkon za žiadnych okolností neobstoí ako platný. Dovolateľ uviedol, že mu z právnej teórie, ani zo súdnej praxe nie je známe, že by cena postupovanej pohľadávky bola podstatnou obsahovou náležitosťou zmluvy o postúpení pohľadávky podľa § 524, ods. 1, 2 Obč. zák. pod sankciou jej absolútnej neplatnosti. Súčasne poukázal na to, že žalovaná primárne namietala jej platnosť len z dôvodu pre nevystavenie faktúry a nevystavenie faktúry pre vymyslené, teda neexistujúce práce. Zmene obrany žalovanej bez toho, aby to zodpovedalo prvotným tvrdeniam žalovanej priradil hodnotiaci úsudok, že v dôsledku zaplatenia na základe faktúry č. 20090177 sa v čase uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávky jednalo o neexistujúcu (už zaplatenú) pohľadávku a z toho dôvodu je zmluva o postúpení pohľadávky neplatná, v dôsledku čoho, na strane dovolateľa chýba aktívna vecná legitímácia.

65. Dovolateľ poukázal na konanie vedené na súde prvej inštancie pod sp. zn. 7Cb/29/2013, v ktorom bolo žalovanej zo strany postupcu oznámené, že došlo k postúpeniu pohľadávky. Keďže sa jednalo o totožný senát, o tejto skutočnosti mal z vlastnej rozhodovacej činnosti vedomosť i súd v tomto konaní. Postupca tak splnením notifikačnej povinnosti podľa § 526 ods. 2 Obč. zák. znemožnil žalovanej uplatniť námietku neplatnosti postupnej zmluvy v súlade so stanoviskom R 119/2003.

66. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu označila dovolanie za nedôvodné a účelné a žiadala dovolací súd, aby dovolanie žalobcu v zmysle § 447 písm. f/ CSP, ako nedôvodné, odmietol. Namietala, že žalobca pred súdom prvej inštancie mohol disponovať všetkými procesnými právami jemu patriacimi a preto nemožno súhlasiť s názorom žalobcu, že súd nesprávnym procesným postupom znemožňuje žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Uviedla, že v konaní preukázala, že navyše práce zaplatila právnenmu predchodcovi žalobcu a že postúpenie údajnej pohľadávky je absolútne neplatný právny úkon. Poukázala na to, že pri porovnaní obsahu rekapitulácie, priloženej k žalobe a krycieho listu rozpočtu, priloženého k faktúre č. 20090177, je zrejmé, že tieto dva dokumenty sa v podstate kryjú, pričom krycí list rozpočtu obsahuje ešte aj ďalšie práce nad rámec tých, ktoré sú uvedené v rekapitulácii pripojenej k žalobe. Vychádzajúc z uvedeného v konaní bola zistená paradoxná situácia, kedy ohľadom týchto istých prác na jednej strane žalobca tvrdí, že tieto vykonané boli v rozsahu rekapitulácie prác, avšak zároveň vykonané neboli, pre údajnú fiktívnosť krycieho listu rozpočtu. Ak by tak teda skutočne aj bolo, tak vzhľadom na to, že žalovaná uniesla dôkazné bremeno a preukázala, že zaplatila zhotoviteľovi, ako právnenmu predchodcovi žalobcu, sumu za práce v rozsahu krycieho listu rozpočtu, teda vo väčšom, než bol uplatnený samotnou žalobou vzhľadom na práce uvedené v rekapitulácii priloženej k žalobe, tak z uvedeného vyplýva, že zhotoviteľ svoje práce zaplatené dostal a preto už nemal akú pohľadávku, ktorú by mal voči žalovanej, na žalobcu postúpiť. Uzavrela, že žalobcom uvádzané dôvody nenapĺňajú dôvody na podanie dovolania podľa § 420 písm. f/ a ani podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

67. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalobca, v neprospech ktorého bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpený podľa § 429 ods. 2 písm. a/ CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobcu nie je dôvodné.

68. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosť tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku.

69. Podľa ustanovenia § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci odvolacieho súdu.

70. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

71. Podľa § 431 ods. 1 CSP, dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

72. Relevantné znaky, ktoré charakterizujú procesnú vadu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP sú - zásah súdu do práva na spravodlivý súdny proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Právo na spravodlivý súdny proces predstavuje možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov. Vyššie citované ustanovenie § 420 písm. f/ CSP zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému, ale aj ústavnému procesno-právnemu rámcu a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky.

73. Dovolací súd zdôrazňuje, že právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, hodnotením dôkazov (sp. zn. IV. ÚS 22/04) a ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (sp. zn. I. ÚS 50/04).

74. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (sp. zn. II. ÚS 383/06).

75. Funkciou odôvodnenia súdneho rozhodnutia je predovšetkým doložiť správnosť rozhodnutia súdu, pričom odôvodnenie je zároveň aj prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydaní

rozhodnutia a nástrojom ochrany pred svojvôľou súdnej moci. Odôvodnenie rozhodnutia by malo stranám sporu umožniť posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné právne predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní.

76. Zároveň dovolací súd poukazuje na Nález Ústavného súdu SR II. ÚS 78/95 zo dňa 16. marca 2005, z ktorého vyplýva, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument, ale iba len na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré preskúmava v odvolacom konaní.

77. O arbitrárne rozhodnutie ide vtedy, ak je svojvoľné. Arbitrárnosť môže mať v súdnych rozhodnutiach rôznu podobu. Môže ísť o extrémny nesúlad právnych záverov s vykonaným dokazovaním, alebo môže ísť o taký výklad zákona, ktorý nemá oporu v medziach rozumného a prípustného výkladu zákona. Arbitrárnosť môže tiež spočívať v takom hodnotení dôkazov, ktoré je vykonané bez akéhokoľvek akceptovateľného racionálneho základu tak, že z nich pri žiadnej možnej interpretácii nevyplývajú prijaté skutkové závery. Arbitrárnosť teda znamená interpretačný excés. Arbitrárne rozhodnutie je spravidla spojené s nedostatočným odôvodnením, avšak nemusí to tak byť nevyhnutne. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (III. ÚS 264/05, I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06). V zmysle jeho judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné a arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (pozri napr. IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06, I. ÚS 200/2012, I. ÚS 51/2020). Dovolací súd je toho názoru, že o takýto prípad nejde v súdnej veci.

78. V posudzovanom prípade dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Túto vadu videl dovolateľ v nevykonaní dokazovania listinami, absencii zhodnotenia pre rozhodnutie vo veci samej ťažiskovej argumentácie v otázke zásadnej zmeny obrany žalovanej v konaní, odôvodnenie napadnutého rozsudku odvolacieho súdu označil za nespĺňajúce zákonné požiadavky upravené ustanovením § 387 ods. 2 a 3 CSP, pretože napriek formálnemu označeniu, že sa jedná o potvrdzujúci rozsudok, v obsahovom jadre odvolacím súdom použitej argumentácie sa jedná, v dôsledku nesprávneho procesného postupu, o prekvapivý a zmeňujúci rozsudok a tiež v nevysporiadaní sa s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

79. Dovolací súd sa nestotožnil s tvrdením dovolateľa, že nevykonaním dokazovania listinami, ktoré v odôvodnení rozsudkov citovali, obidvoma súdmi spôsobom upraveným v § 204 CSP, došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý súdny proces.

80. Podľa § 204 CSP dôkaz listinou sa vykoná tak, že súd listinu alebo jej časť prečíta alebo oznámi jej obsah; to neplatí, ak ide o listinu, ktorej odpis bol strane sporu v priebehu konania doručený a ak listina alebo jej obsah neboli protistranou spochybnené.

81. Dovolací súd, vychádzajúc z obsahu spisu, najmä zo zápisnice z pojednávania z 15. decembra 2016 dospel k záveru, že obsah všetkých pre rozhodnutie rozhodujúcich listinných dôkazov bol žalobcovi známy, žalobca potvrdil, že mu žalovaným predložené dokumenty boli doručené, strany sporu sa k listinným dôkazom vyjadrovali, pokiaľ ide o Zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 2. septembra 2012 bol žalobca jej účastníkom ako postupníkom, takže nepochybne pozná jej obsah. So zreteľom na uvedené, ak by aj konajúce súdy nedodržali striktne pri vykonávaní niektorých dôkazov postup upravený v § 204 CSP, dospel dovolací súd k záveru, že uvedené procesné pochybenie nevykazuje takú intenzitu, aby bolo možné dospieť k záveru, že žalobcovi bolo znemožnené, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V danom prípade by

dovolací súd opačný záver považoval, vzhľadom na okolnosti prípadu, za príliš formalistický a odporujúci zásade, že právoplatné rozhodnutia majú zostať nedotknuté a ich prelomenie má byť iba výnimkou.

82. Podľa názoru najvyššieho súdu tak krajský súd, ako aj okresný súd primerane vysvetlili, z akých úvah a dôkazov vychádzali pri posúdení zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 2. septembra 2012 ako neplatnej a žalobcu ako nemajúceho aktívnu vecnú legitimáciu (odsek 114, 115, 116, 117 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, odsek 32, 33 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie). Dovolací súd sa nestotožnil ani s námietskou dovolateľa, že na rozdiel od odôvodnenia súdu prvej inštancie vo vzťahu k postupnej zmluve odvolací súd (odseky 114-117 odôvodnenia) dospel k záveru, že súd prvej inštancie mal na mysli neplatnosť zmluvy, hoci tento právny názor súd prvej inštancie v odôvodnení explicitne neuviedol, z troch dôvodov. Ako vyplýva z odseku 29, 32, 33, 41, 42 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, aj súd prvej inštancie posudzoval zmluvu o postúpení pohľadávky a to jednak z hľadiska existencie jej podstatných náležitostí, ako aj existencie samotnej pohľadávky v čase jej postúpenia spoločnosťou T & T staving, a.s. v reštrukturalizácii a to na základe námietky žalovanej, ktorá sa domáhala vyslovenia jej neplatnosti. Dovolací súd sa nestotožnil ani s ďalšou námietskou dovolateľa, že sa súdy nevysporiadali so zmenou skutkových tvrdení žalovanou počas konania, keď na začiatku tvrdila, že práce navyiac v uplatnenom rozsahu neboli nikdy vykonané a následne, počnúc pojednávaním dňa 15. decembra 2016 tvrdila, že tieto práce boli zaplatené, dokonca preplatené. Dovolací súd poukazuje na odsek 90 a 91 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, v ktorých sa odvolací súd s touto námietskou žalobcu vysporiadal. Dovolací súd nepovažoval za dôvodnú ani námietku žalobcu, že súdy pochybili v procese obstarávania dôkazov, keď nevykonali ním navrhovaný dôkaz, keď nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov v zásade nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP (pozri napr. R 125/1999, III. ÚS 40/2020) a súdy vysvetlili, z akého dôvodu tieto žalobcom navrhované dôkazy považovali za nadbytočné, vzhľadom na iné v konaní vykonané dôkazy a z akého dôvodu súdy práve tieto dôkazy, či už listinné, svedecké výpovede, či znalecké posudky považovali za rozhodujúce, akými úvahami sa pri ich hodnotení riadili, prípadne z akého dôvodu nepovažovali niektorý z dôkazov za hodnoverný.

83. Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k názoru, že v posudzovanej veci odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu nie je nedostatočné a nepreskúmateľné, pretože ako celok s rozhodnutím súdu prvej inštancie spĺňa parametre zákonného odôvodnenia rozhodnutia. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu sú zrejmé podstatné dôvody, pre ktoré odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie. Konštatoval správnosť dôvodov uvedených v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie vo vzťahu k posúdeniu skutkových a právnych záverov. Dovolací súd sa nestotožnil s námietskou dovolateľa, že odvolací súd uskutočneným procesným postupom podľa § 387 ods. 2 CSP, v porovnaní s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie, vytvoril vlastnú - hypoteticko-špekulatívnu konštrukciu skutkového stavu, ktorá svojím obsahom a hlavne rozsahom nenapĺňa zákonnú dikciu. Formálne a obsahové náležitosti rozhodnutia odvolacieho súdu sú upravené v § 393 CSP. Popri všeobecnej právnej úprave umožňuje ustanovenie § 387 ods. 2 CSP odvolaciemu súdu použiť tzv. skrátené odôvodnenie rozsudku v prípade, ak sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. Vychádzajúc z uvedeného, ak odvolací súd nevyužil možnosť skráteného odôvodnenia potvrdzujúceho rozhodnutia a v odôvodnení sa neobmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, nemožno takýto postup považovať za odporujúci Civilnému sporovému poriadku. Vychádzajúc z odôvodnenia rozsudku obidvoch súdov nemožno súhlasiť ani s tvrdením žalobcu, že by odvolací súd vytvoril vlastnú - hypoteticko-špekulatívnu konštrukciu skutkového stavu, prípadne, že by vykazoval, vzhľadom na doplňujúcu argumentáciu, znaky zmeňujúceho rozsudku. Odvolací súd potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny, pričom vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie a k záveru o správnosti výroku súdu prvej inštancie dospel na základe tých istých dôvodov.

84. Podľa názoru odvolacieho súdu procesný postup odvolacieho súdu, ale aj súdu prvej inštancie prebiehal v zmysle právnej úpravy Civilného sporového poriadku a skutočnosť, že sa dovolateľ nestotožňuje s právnym názorom všeobecného súdu, nemôže viesť k záveru o nepreskúmateľnosti,

zjavnej neodôvodnenosti alebo zmätočnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. V rozhodnutiach najvyššieho súdu sa však konštantne uvádza, že možnosť konať pred súdom sa účastníkom neodníma tým, že súd vec z hľadiska hmotnoprávneho nesprávne právne posúdi (viď R 54/2012, 1 Cdo/62/2010, 3 Cdo/48/2012).

85. Dovolací súd konštatuje, že procesným postupom súdov oboch inšancií nedošlo k tomu, že by súdy znemožnili žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že by tým došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP).

86. Pre úplnosť dovolací súd poukazuje aj na zjednocujúce stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR č. 2/2016 z 3. decembra 2015, z ktorého vyplýva, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle ust. § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., pričom len výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje ani zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa vyššie citovaného ustanovenia. Jedná sa o taký výnimočný prípad, kedy ide o také nedostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré neobsahuje ani len zásadné vysvetlenie dôvodov, podstatných pre rozhodnutie súdu, čo vykazuje znaky až vady „najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém alebo vady zásadnej, hrubej a podstatnej“, prípadne ak sa zrušením napadnutého rozhodnutia má dosiahnuť náprava „justičného omylu“. O takýto prípad však v preskúmvanej veci nejde, pretože tak, ako je už vyššie konštatované, skutkové a právne závery obsiahnuté v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu (ktoré spolu s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštalácie tvoria jeden celok) nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s článkom 46 ods. 1 Ústavy SR. Za porušenie základného práva zaručeného v článku 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil rozhodnutie podľa predstáv žalobcu. Vyššie citované zjednocujúce stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je aktuálne aj po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť nový Civilný sporový poriadok, pretože zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, obsiahnuté v novom Civilnom sporovom poriadku, sa nedotkli podstaty a zmyslu tohto stanoviska.

87. Podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštalácie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

88. Podľa ustanovenia § 432 ods. 1, 2 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

89. Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (§ 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom právnu otázku zásadného právneho významu, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Ak v dovolaní absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania (uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo/206/2016 z 26.09.2017, uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/52/2017 z 8.06.2017).

90. Pokiaľ dovolateľ namieta nesprávne právne posúdenie právnej otázky, pri riešení ktorej sa odvolací súd odchyľil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP), je povinný zároveň špecifikovať ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa mal odvolací súd pri svojom rozhodovaní odkloniť. Právna otázka takto dovolateľom v dovolaní nenastolená a nekonkretizovaná, nemá relevanciu z hľadiska prípustnosti dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/. Posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery prichádza do úvahy až vtedy, ak je dovolanie procesne prípustné (viď R 54/2012 a rozhodnutia NS SR sp. zn. 1Cdo/62/2010, sp. zn. 2Cdo/97/2010, sp. zn. 4Cdo/68/2011, sp. zn. 7Cdo/17/2013).

91. Právne otázky špecifikované dovolateľom, pri riešení ktorých sa mal odvolací súd odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu sú uvedené v odseku 58 a 59 odôvodnenia tohto uznesenia dovolacieho súdu.

92. K otázke č. 1/ dovolací súd uvádza, že vychádzajúc z obsahu odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, odvolací súd v prejednávanej právnej veci jednak nevyužil možnosť tzv. skráteného odôvodnenia, upraveného v § 387 CSP a za ďalšie podľa názoru dovolacieho súdu rozsudok nevykazuje znaky zmeňujúceho rozsudku. K uvedenému sa dovolací súd vyjadril už v odseku 78 odôvodnenia uznesenia.

93. V súvislosti s otázkou č. 2/ dovolací súd uvádza, že jednak podľa jeho názoru odvolací súd neprehodnotil dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie a ďalej túto otázku, vzhľadom na jej formuláciu, považuje za nezrozumiteľnú, nedávajúcu jasný zmysel, čo ňou dovolateľ vlastne sledoval (odlišné posúdenie skutkového stavu bez procesného postupu § 382 CSP).

94. Pokiaľ ide o otázky č. 3/, 4/ a 7/ má dovolací súd za to, že nie sú otázkami právnymi, relevantnými tak z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, ale vo svojej podstate vyjadrujú nespokojnosť žalobcu so spôsobom, akým súdy vyhodnotili vykonané dôkazy a so skutkovými závermi, ku ktorým súdy dospeli, ktoré dovolateľ nepovažuje za správne.

95. Otázku dovolateľa uvedenú pod č. 5/ dovolací súd nepovažoval za otázku, na ktorej odvolací súd založil dovolateľom napadnutý rozsudok, nakoľko v súdnej veci nedošlo k žiadnemu oznámeniu postupcu pri návrhu na vstup postupníka do už prebiehajúceho súdneho konania formou zámeny resp. formou vstupu z titulu singulárnej sukcesie. Žaloba v prejednávanej veci už bola podaná spoločnosťou K consult, s.r.o. Banská Bystrica, ktorá ako postupník uzatvorila zmluvu o postúpení pohľadávok so spoločnosťou T & T staving, a.s. v reštrukturalizácii.

96. V súvislosti s otázkou č. 6/ dovolací súd upriamuje pozornosť na tú skutočnosť, že obidva súdy dospeli k záveru o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu nielen z dôvodu nesplnenia zákonných náležitostí, ktoré predpokladá zákon pre platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, okrem iného pre absenciu ceny za postúpenie pohľadávky, ale aj vzhľadom na záver, že žalobca ani nepreukázal, že by zhotoviteľ mal voči žalovanej pred postúpením pohľadávky nejaké nároky. Ak by teda aj záver súdov, že cena postupovanej pohľadávky je podstatnou obsahovou náležitosťou zmluvy o postúpení pohľadávky pod sankciou absolútnej neplatnosti (otázka č. 6/) nebol správny a súdy sa odchyľili od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, nemala by táto skutočnosť vplyv na dovolaním napadnuté rozhodnutie s prihliadnutím na ďalší dôvod, pre ktorý obidva súdy dospeli k záveru o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. V dôsledku postúpenia pohľadávky sa právne postavenie dlžníka nemôže zhoršiť, skutočnosť, že došlo k postúpeniu pohľadávky, nič nemení na práve dlžníka uplatniť proti pohľadávke všetky námietky aj po zmene osoby veriteľa a k týmto nepochybne patrí aj námietka, že pohľadávka už bola uhradená alebo, že pohľadávka v dobe postúpenia už neexistovala.

97. Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že prípustnosť dovolania žalobcu podľa § 420 písm. f/ CSP a ani podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP nie je procesne daná, preto jeho dovolanie podľa § 447 písm. f/ CSP, odmietol.

98. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP, § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP). O výške náhrady trov konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

99. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.